

Presentatie uitwerking DWA-visie en voortgang blue deal

Beeldvormend Algemeen Bestuur

22 september 2026

Collegeplan

Bestuursprogramma en Collegeplan:

- Continueren: Voortzetten huidige internationale samenwerking op impact.
- Ontwikkelopgave: Inzetten op realisatie DWA visie in Zuiderzeeland.

DWA visie is richtinggevend voor de implementatie bij Zuiderzeeland.

Wat willen we deze bestuursperiode bereiken?

3. Via internationale kennisuitwisseling en samenwerking bijdragen aan de oplossingen voor uitdagingen in het waterbeheer van nu en morgen. Daarmee dragen wij bij aan de realisatie door de waterschappen van de Dutch Water Authorities (DWA) visie 2030, aanvullend op de huidige inzet op buitenlandbeleid.

Doel van vandaag

Vandaag staat de internationale samenwerking van Waterschap Zuiderzeeland centraal. Daarbij wordt zowel teruggekeken als vooruitgekeken.

- 1) Beeldvormend vooruitkijken (deel 1)
Bespreken van de voorgestelde doorvertaling van de DWA-visie 2030 naar Waterschap Zuiderzeeland. Aan de hand van het waarom, wat en hoe wordt de ontwikkelrichting voor internationale samenwerking geschetst.
- 2) Informerend en terugkijken (deel 2)
Stilstaan bij de voortgang, resultaten en ontwikkelingen van de Blue Deal.

Wat wordt gevraagd van het Algemeen Bestuur?

- Reflectie op de voorgestelde ontwikkelrichting voor internationale samenwerking.
- Aandachtspunten, accenten en aanvullingen meegeven voor de verdere uitwerking.

Aanleiding

Waar komen wij vandaan:

- Schokland Akkoord (2007): VN Millennium / Sustainable Development Goals
- Oprichten Dutch Water Authorities (DWA, 2014)
- Blue Deal (2018)
- DWA visie 2030 (14 juni 2022)

 DUTCH WATER
AUTHORITIES

DWA Visie 2030

DWA Visie 2030 (UvW CINTER): “internationaal is meer dan Blue Deal/impact alleen”

Missie:

- Internationaal samenwerken aan oplossingen voor uitdagingen in het waterbeheer van nu en morgen

4 belangrijke thema's in de visie:

- Kennisuitwisseling en -ontwikkeling
- Europa (lobby, beïnvloeding)
- Internationale projecten
- Aantrekkelijk werkgeverschap

Deel 1: doorvertaling DWA visie 2030

Wat we bespreken

1

Waarom internationale samenwerking?

2

Wat willen we bereiken op internationale samenwerking?

3

Hoe willen we dit bereiken

Waarom ontwikkelopgave op internationale samenwerking?

Stroomgebiedscontext

Zuiderzeeland ligt benedenstrooms in een internationaal stroomgebied. Ontwikkelingen bovenstrooms hebben directe invloed op het watersysteem in Flevoland. Internationale samenwerking is daarom essentieel.

Klimaatverandering als aanjager

Andere landen zijn eerder en intensiever geconfronteerd met de impact van klimaatverandering op hun watersysteem. De daar opgebouwde ervaring en creatieve oplossingen zijn verrijkend voor het toekomstbestendig maken van het Flevolands watersysteem.

Bevolkingsgroei

De groei van de bevolking en de daarmee samenhangende ruimtelijke ontwikkelingen zetten het watersysteem steeds verder onder druk. Wij kunnen leren van internationale samenwerking.

Invloed van Europese wetgeving

Een groot deel van de wet- en regelgeving waarmee waterschappen werken, vindt zijn oorsprong in de EU, zoals bijvoorbeeld de Kaderrichtlijn Water.

Subsidiëring vanuit de EU

De EU biedt via programma (zoals Horizon) financiële ondersteuning voor samenwerkingsprojecten. Hier kunnen we extra middelen verwerven en deelnemen aan internationale projecten waarin nieuwe oplossingen worden ontwikkeld.

Wat willen we bereiken?

“Internationaal samenwerken aan oplossingen voor uitdagingen in het waterbeheer van nu en morgen” – missie DWA-visie 2030

Kennis, kwaliteit en effectiviteit versterken

We vergroten onze kennis en effectiviteit, waardoor we beter inspelen op complexe wateropgaven en bijdragen aan toekomstbestendige oplossingen. Samenwerking stimuleert innovatie en zorgt voor een breder netwerk en meer expertise.

Behartigen van belangen in de EU en het stroomgebied

Besluiten over waterkwaliteit, waterveiligheid en beschikbaarheid worden steeds vaker op Europees niveau genomen. Samenwerken met partners bovenstrooms geeft ons directe invloed en voorkomt knelpunten die ons beheer raken.

Aantrekkelijk werkgeverschap en ontwikkeling medewerkers

Internationale samenwerking biedt een unieke leeromgeving waarin medewerkers nieuwe inzichten opdoen en hun vaardigheden versterken. Dit draagt bij aan persoonlijke groei én aan een wendbare, toekomstbestendige organisatie.

Hoe willen we dat bereiken? (1/3)

Negen uitgangspunten die richting geven aan hoe we internationaal samenwerken, kennis halen én onze organisatie versterken

1

Voortzetting Blue Deal

We zetten onze samenwerking voort via de Blue Deal, het gezamenlijke programma van de Dutch Water Authorities. Zo werken we samen met internationale partners aan oplossingen en halen we waardevolle kennis die we direct toepassen in de praktijk

2

Focus kennis halen in Europa

We richten ons actief op Europa als onze belangrijkste kennis- en samenwerkingsarena. Daar spelen veel vergelijkbare opgaven en ontwikkelen zich relevante en innovatieve oplossingen. We leren gericht van anderen en vertalen deze inzichten naar onze eigen situatie.

3

Starten vanuit een kennisagenda

Onze internationale samenwerking begint bij de kennisvragen en opgaven van de organisatie. De kennisagenda maakt onze prioriteiten en kennisbehoeften inzichtelijk en is gezamenlijk opgesteld met input uit de praktijk en aansluiting bij bestuurlijke ambities.

Hoe willen we dat bereiken? (2/3)

Negen uitgangspunten die richting geven aan hoe we internationaal samenwerken, kennis halen én onze organisatie versterken

4

Belangen behartigen in Brussel

We behartigen onze belangen in Brussel via de gezamenlijke route van de Unie van Waterschappen en Bureau Brussel. Zo hebben we één stem, leveren we input vanuit onze praktijk en zorgen we dat Europese regelgeving aansluit bij de uitvoerbaarheid en onze regionale opgaven.

Voorbeeld: Visie Circulair

5

Actief uitvoeren van een omgevingsscan

We voeren een omgevingsscan uit om relevante internationale ontwikkelingen, netwerken en samenwerkingskansen te signaleren. Zo weten we tijdig waar relevante kennis beschikbaar is en met welke partners aansluiting kansrijk is.

6

Capaciteit voor internationale samenwerking

De ambtelijke organisatie heeft capaciteit beschikbaar om internationale samenwerking structureel en professioneel te organiseren. Hiermee coördineren we activiteiten, onderhouden we de kennisagenda en verbinden we interne en externe partijen.

Hoe willen we dat bereiken? (3/3)

Negen uitgangspunten die richting geven aan hoe we internationaal samenwerken, kennis halen én onze organisatie versterken

7

Inbedding in vaste werkwijze

Internationale kennis en contacten zijn structureel onderdeel van ons werk. We koppelen inzichten actief aan lopende projecten, beleid en uitvoering. Zo wordt internationale samenwerking een natuurlijke manier van werken en dragen we bij aan continu leren en verbeteren.

8

Aantrekkelijk werkgeverschap

We gebruiken internationale samenwerking om ons werkgeverschap te versterken. Medewerkers krijgen de kans om in een internationale context te werken en zich te ontwikkelen.

9

Stimuleren persoonlijke ontwikkeling

Internationale ervaring biedt medewerkers nieuwe perspectieven, vaardigheden en inzichten. Dit stimuleert professionele groei.

Kennisagenda waterschap Zuiderzeeland

1. Wat is de kennisagenda

De kennisagenda brengt in beeld welke kennisvragen relevant zijn voor waterschap Zuiderzeeland en op welke onderwerpen verdere kennisontwikkeling nodig is. De agenda helpt om focus aan te brengen in de thema's, vraagstukken en ontwikkelingen die de komende jaren van belang zijn voor het waterschap.

De kennisagenda is opgebouwd langs de strategische thema's.

De agenda vormt daarmee een hulpmiddel om meer structuur aan te brengen in de kennisvragen die binnen het waterschap leven. Door kennisvragen explicieter te maken en thematisch te ordenen, ontstaat beter inzicht in waar de grootste kennisbehoefte zit, welke onderwerpen prioriteit vragen en op welke thema's verdere verdieping gewenst is.

Daarnaast helpt de kennisagenda om gericht invulling te geven aan kennisdeling en kennisontwikkeling, zowel binnen het waterschap als via externe netwerken en internationale samenwerking.

2. Opbouw langs opgaves

De kennisagenda is opgebouwd langs vijf opgaves die centraal staan in onze organisatie.

(1) Voldoende water

(2) Schoon en gezond

(3) Waterveiligheid

(4) Gezuiverd

(5) Water en ruimte

Per opgave onderscheiden we een beperkt aantal strategische centrale kennisvragen.

3. Een levend document

De kennisagenda is nadrukkelijk geen eindproduct, maar een dynamisch instrument dat meebeweegt met ontwikkelingen, nieuwe inzichten en veranderende prioriteiten.

Zo werken we met de agenda:

Eerste aanzet op basis van gesprekken, interviews en verkenningen (*dit document*).

Verdere **verrijking** en **aanscherping** in samenwerking met de inhoudelijke teams.

Periodieke **herijking** op basis van nieuwe inzichten en ervaringen.

Terugblikken: wat heeft het opgeleverd en welke kennisvragen verdienen **extra aandacht**?

Opgedane kennis actief **borgen** en **delen** binnen de organisatie.

Aansluiting bij onze organisatie

De kennisagenda sluit aan bij hoe we als organisatie werken en de inhoudelijke teams. Zo zorgen we voor herkenbaarheid, eigenaarschap en een sterke koppeling met lopende projecten en opgaven.

Kennis halen en brengen

We benutten bestaande netwerken en samenwerking, nationaal en internationaal. Zo halen we kennis op die ons vooruithelpt én delen we onze eigen ervaringen met anderen.

Strategisch thema: Voldoende water

Centrale kennisvragen

Hoe zorgen we voor voldoende waterbeschikbaarheid in perioden van toenemende droogte?

Hoe zorgen we voor een rechtvaardige en effectieve verdeling van water tussen gebruikers?

Wat betekenen verzilting en extreme weersomstandigheden voor landbouw en ruimtelijke inrichting?

Verdiepende kennisvragen (longlist)

Verzilting

- Welke voorbeelden zijn er van op de natuur gebaseerde oplossingen?
- Wat zijn de effecten van droogte op overstromingsrisico?
- Wat is de effectiviteit van adaptieve paden op zowel regionaal als lokaal niveau?
- Wat is het effect van een veranderend groeiseizoen op de watervoetdruk?
- Welke andere gewassen zijn er beschikbaar voor een nieuw klimaat?
- Hoe ziet dit nieuwe klimaat eruit?
- Wat is de waterbehoefte en zouttolerantie van de nieuwe gewassen en variëteiten?
- Welke technieken, praktijken en/of voorwaarden zijn er voor ontzilting voor landbouwverzilting?

Zoetwaterbeschikbaarheid

- Hoe doe je de opslag van zoet grondwater in de bodem?
- Welke ervaringen en praktijkvoorbeelden zijn er van modelleringen van beheer van grondwaterkwaliteit?
- Hoe pas je je aan extremer weer aan?
- Hoe kunnen de gevolgen voor de economie, de menselijke gezondheid, de biodiversiteit bij incidenten en het herstel van overstromingen, droogte, hitte of waterkwaliteit worden geminimaliseerd?

Bodemdaling

- Wat is het effect van bodemdaling op zowel emissies als ondergrondse infrastructuur?
- Is er een correlatie tussen bodemdaling en hitte & droogte? Zo ja, hoe ziet die correlatie eruit?

Waterverdeling tussen gebruikers

- Welke ervaringen zijn er rond de verdeling van water in tijden van waterschaarste?
- Wie bepaalt wie er wanneer en hoeveel water aan het watersysteem mag onttrekken?
- Welke verdeelsleutel wordt er toegepast bij de toekenning van waterrechten?

Internationale inspiratie

- Welke internationale voorbeelden en best practices zijn relevant voor waterkwantiteit?
- Welke governance-modellen worden elders toegepast bij schaarste en verdeling?
- Welke innovatieve technologieën of maatregelen zijn kansrijk voor Zuidereeland?

Deel 2: Voortgang Blue deal

Wat deden we al?

Herijking beleid Internationale Samenwerking (AB, 2017)

- Doel: realiseren meer impact (VN SDG)
- Spin-off: oa persoonlijke ontwikkeling, kennisontwikkeling

Penvoerderschap Blue Deal Awash
partnerschap (DenH, 2018)

Voortgang uitvoering Blue Deal

Blue Deal:

- Min. BuZa, Min I&W, DWA (UvW, waterschappen)
- 17 partnerschappen, doelstelling 20 miljoen mensen toegang tot voldoende, veilig, schoon water
- 2019-2030, 3 fase van 4 jaar, € 52.5 miljoen
- Impact: 12.1 miljoen mensen (tot eind 2025)

Betrokkenheid Zuiderzeeland:

- Penvoerderschap Blue Deal Ethiopië Awash partnerschap
- Bijdragen expertise op verzoek (Ghana, Roemenië)

Een voorbeeld van ons werk: *kennisuitwisseling op het verdelen water tijdens perioden van water tekort*

Door ANP

4 okt 2016 om 17:11
Update: 8 jaar geleden

In Ethiopië is opnieuw een Nederlands bedrijf aangevallen door demonstranten. Het gaat om het sapfabrikant African Juice. Nadere informatie ontbreekt nog.

Een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken bevestigt dinsdag berichtgeving van de NOS hierover.

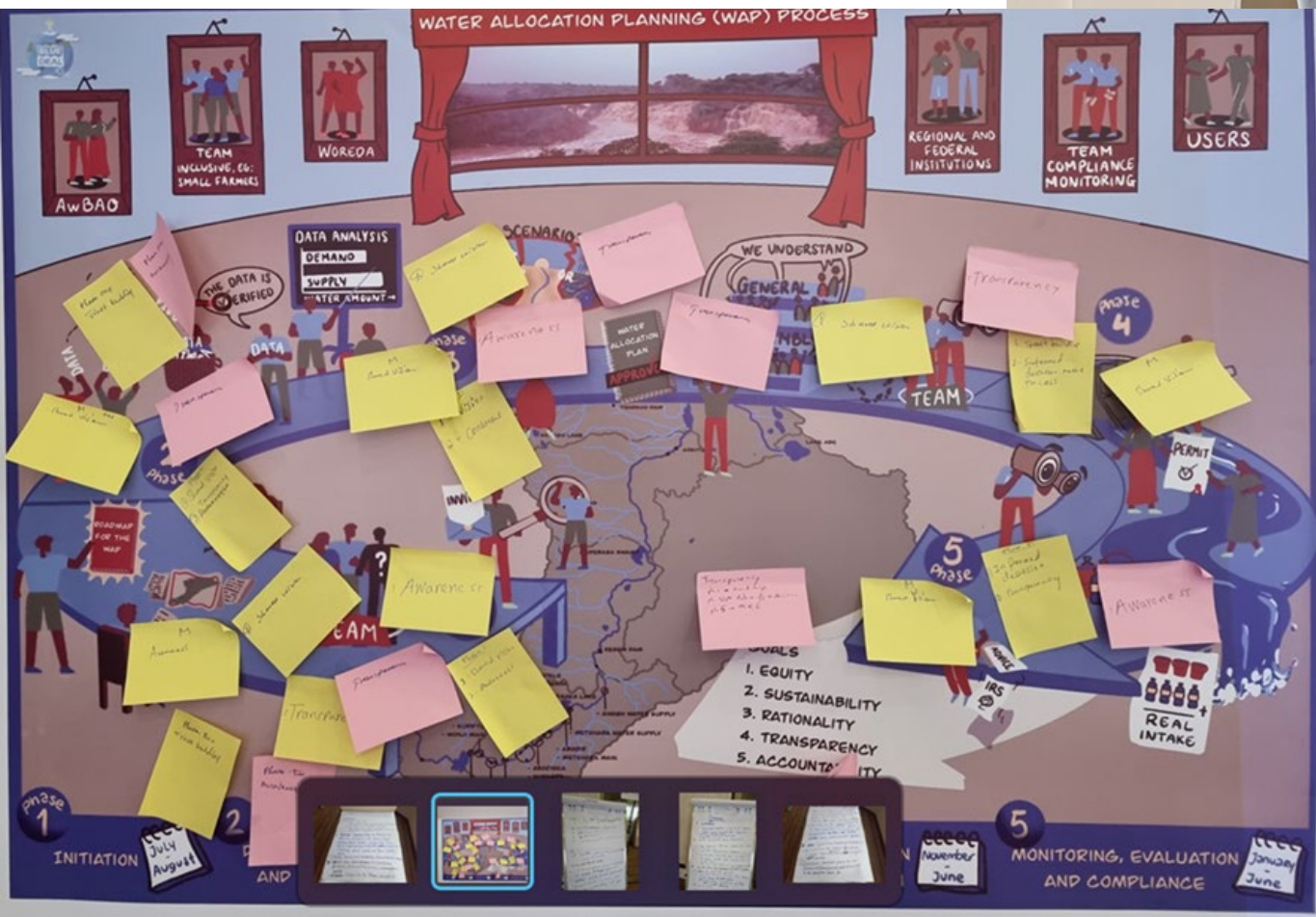
Context:

- Bijna elk jaar is er sprake van watertekort
- Waterverdeling is jaarlijks terugkerende cyclus
- Ad hoc, geen instrumenten/plan
- Gewelddadige conflicten over watergebruik

[illegible]

- Proces inzichtelijk gemaakt
- Proces ondersteunende interventies ontwikkeld
- Proces vastgelegd in visualisatie
- Visualisatie gebruikt voor training en evaluatie
- Training en coaching in elke stap van het proces

- Proces inzichtelijk gemaakt
- Proces ondersteunende interventies ontwikkeld
- Proces vastgelegd in visualisatie
- Visualisatie gebruikt voor training en evaluatie
- Training en coaching in elke stap van het proces

Midterm Review resultaten voor het BD Awash Partnership

Ons Ethiopië Awash partnerschap was 1 van de 4 'diepte-reviews'

- Genomineerd voor diepte review

Eindconclusie:

“Het Awash Partnerschap heeft betekenisvolle uitkomsten behaald op het versterken van technische vaardigheden, institutionele capaciteit, governance en samenwerking binnen het Awash stroomgebied.”

- 2 beoordelingsmethodieken: beide score 'goed - zeer goed'
- Significante vooruitgang in realiseren stroomgebied aanpak, samenwerken en kennisdelen.

Onze impact van het Awash Partnerschap:

- 1^e Fase: 1 miljoen mensen
- 2^e Fase: 0.5 miljoen mensen (tot eind 2025)

3^e fase Blue Deal: Meerjarenplan 2027 – 2030:

- DenH 29 sept: besluitvorming DenH
- 7 Okt: deadline definitief Meerjarenplan

Ontwikkelingen rondom het Blue Deal Programma:

Commitment Ministerie Buitenlandse Zaken

- Overnemen bijdrage Ministerie I&W
- Meer richten op eigen agenda (minder partnerschappen, hogere prioriteit Ethiopië)
- Discussies over een vervolg op de Blue Deal